

Luottamusmiehen valintaohje

- KVTES
- TTES
- TS
- Avainta
- Valtio

© Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry 2018

1 Sisällysluettelo

1	Sisällysluettelo	1
1	Luottamusmies	2
2	Luottamusmiehen tehtävät	2
3	Luottamusmiehen valinta	2
3.1	Vaaleja edeltävät toimenpiteet	2
3.2.	Vaaleissa valittavat luottamushenkilöt	3
3.3.	Syyskokouksessa tapahtuva valinta	4
3.4.	Työpaikalla pidettävä valintakokous	5
3.5.	Erillinen vaalitulaisuus (uurnavaali)	5
3.6.	Postivaali	5
4.	Yhdyshenkilön nimeäminen	5
5.	Luottamusmiesvalinta silloin, kun luottamusmies edustaa useamman yhdistyksen jäseniä	6
6.	Luottamusmiehen valinta yhteisjärjestössä	6
7.	Vaalin tuloksen vahvistaminen	6
8.	Yllättävä tilanne tai normaalitilanteesta poikkeava menettely	7
9.	Luottamusmiehen valinnasta ilmoittaminen	7
10.	Yleisiä luottamusmiesvaalin järjestämishojeita	7
10.1.	Järjestämisaika	7
9.2.	Ehdokasasettelu	7
9.3.	Vaalisalaisuuden turvaaminen	8
9.4.	Äänioikeutettujen luettelo	8
9.5.	Äänestyslipun hylkäämisperusteita	8
9.6.	Vaaliohjesääntö	8
9.7.	Vaalitoimikunta	9
9.8.	Vaali ja sen tulos	9
11.	Erimielisyydet	9

Luottamusmiehen valintaohjesääntö

Yhdistysten ja yhteisjärjestöjen säännöissä määritellään luottamusmiesten valinta (yhdistysten säännöt 16 §, yhteisjärjestöjen säännöt 10 §). Tällä ohjeella tarkennetaan sääntöjä.

Tämä ohje koskee seuraavia sopimusaloja

- KVTES
- TTES
- TS
- Avainta
- Valtio

1 Luottamusmies

Luottamusmiesjärjestelmä on yhteistoimintajärjestelmä, jonka tarkoituksena on valvoa virka- ja työehtosopimusten noudattamista, edistää työnantajan ja viranhaltijan/työntekijän välillä syntyvien erimielisyyksien tarkoituksenmukaista, oikeudenmukaista ja nopeaa selvittämistä sekä työrauhan ylläpitämistä. Luottamusmiehet asetetaan työnantajakohtaisesti. Luottamusmies edustaa pääsääntöisesti oman työnantajansa palveluksessa olevia JHL:n jäseniä, ellei toisin ole sovittu.

Luottamusmiehen asema ja oikeudet määritellään työ- ja virkaehtosopimuksessa.

Luottamusmiehen on oltava sellaisen JHL:n yhdistyksen jäsen, jonka järjestämisalalle luottamusmiestä valitaan. Yhdistyksen järjestämisala on määritelty yhdistyksen säännöissä (2 §).

2 Luottamusmiehen tehtävät

Luottamusmiehellä tarkoitetaan JHL:n jäsenten keskuudestaan valitsemaa pääluottamusmiestä, luottamusmiestä, varapääluottamusmiestä ja varaluottamusmiestä.

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia yhdistyksen ja liiton edustajana työ- ja virkaehtosopimusten ja työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa. Luottamusmies on mukana myös yleisiin työnantajan ja työntekijöiden välisiin suhteisiin sekä työpaikan kehittämiseen liittyvissä asioissa.

3 Luottamusmiehen valinta

3.1 Vaaleja edeltävät toimenpiteet

Luottamusmiesten lukumäärästä, tehtäväjaosta ja ajankäytöstä sekä siitä, mille toimialoille ja mihin toimipisteisiin heidät asetetaan, sovitaan aina työnantajan ja henkilöstön edustajien välillä paikallisesti ellei siitä ole sovittu

luottamusmiessopimuksessa. Edellä mainittujen asioiden sopimisesta työnantajan kanssa vastaa pääsääntöisesti pääluottamusmies tai vastuuyhdistyksen muu nimeämä henkilö. Mikäli luottamusmiesten määrästä tai toimialueista ei päästä työnantajan kanssa yhteisymmärrykseen, on otettava yhteyttä aluetoimistoon.

Perusteina ovat JHL:n jäsenmäärän lisäksi edunvalvonta-alueen koko, harjoitettavan toiminnan luonne ja laajuus (kuten toimipaikkojen määrä ja sijainti), sovellettavien virka- ja työehtosopimusten lukumäärä, käytössä olevat palkkausjärjestelmät ja palvelussuhdelajit. Perusteet määräytyvät joko vaaliajankohdan mukaan tai kun valmistaudutaan muutokseen uuden organisaation koko huomioon ottaen.

Neuvottelut edellä mainituista asioista on käytävä ennen ehdokasasettelua.

3.2. Vaaleissa valittavat luottamushenkilöt

Pääluottamusmies ja varapääluottamusmies

Pääluottamusmiehiä voi työnantajakohtaisesti olla allekirjoittajajärjestöä kohden useampiakin. Pääluottamusmiehet voivat toimia joko päätoimisena tai oman toimensa ohella, riippuen edustettavien jäsenten määrästä.

Pääluottamusmiesten asema eroaa muista luottamusmiehestä monella tavalla. Työnantajan kanssa neuvotellaan pääluottamusmiesten ajankäyttö- ja tiedonsaantimahdollisuuksista, jotka ovat paremmat kuin muilla luottamusmiehillä. Luottamusmieskorvaus maksetaan pääluottamusmiehille tai niihin rinnastettaville luottamusmiehille työehtosopimuksen mukaan.

Pääperiaate on, että pääluottamusmiehille valitaan varapääluottamusmiehet. Mikäli näin ei paikallisesti toimita varmistetaan, että pääluottamusmiehen ollessa estynyt hänen tehtäviään hoitaa toinen pääluottamusmies tai luottamusmies. Varapääluottamusmiehen tai vastaavan toimiessa pääluottamusmiehenä, hän on oikeutettu luottamusmieskorvaukseen työehtosopimuksen mukaan.

Luottamusmies ja varaluottamusmies

Luottamusmiehiä valitaan niin monta kuin paikallisesti on sovittu. JHL:n luottamusmies valitaan periaatteessa jokaiselle työpaikalle tai toimipisteeseen, jossa työskentelee JHL:läisiä.

Luottamusmiehille valitaan aina myös varaluottamusmiehet ehdokasasettelun kautta. Varaluottamusmies astuu luottamusmiehen tilalle, kun työnantajalle tehdyn ilmoituksen mukaan luottamusmies on estynyt hoitamasta luottamusmiestehtäväänsä.

Seudullinen luottamusmies / kuntien yhteinen luottamusmies

Kuntien seutu- yms. yhteistyön lisääntyessä on kunnissa ja kuntayhtymissä tullut mahdolliseksi asettaa yhteisiä ns. seudullisia luottamusmiehiä. Tähän tarvitaan sekä työnantajien että JHL:n yhdistysten sopimusta asiasta. Tällöin työnantajien kesken on sovittava kustannusten jaosta ja työajan käytöstä luottamusmiessopimuksen mukaisesti.

Luottamusmiehen toimikausi

Luottamusmiehen toimikausi määritellään JHL:n yhdistysten/yhteisjärjestöjen säännöissä kahdeksi vuodeksi, ellei yhdistys/yhteisjärjestö muuta päättä tai luottamusmiessopimuksesta muuta johdu, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi. Valinnat suositellaan suoritettavaksi parittomina vuosina JHL:n yhdistys, yhdistykset, yhteisjärjestö tai jäsenet, joita luottamusmies edustaa, valitsevat pääluottamusmiehen, luottamusmiehen, varapääluottamusmiehen ja varaluottamusmiehen näiden ohjeiden mukaista menettelytapaa noudattaen. Lisäksi on huomioitava kunkin alan työ- ja virkaehtosopimusten ja niitä täydentävien paikallisten sopimusten määräykset.

Luottamusmiehen valintaan voivat osallistua ne jäsenet, joita valittava luottamusmies edustaa. Pääperiaatteena on, että jäsen on vaalikelpoinen ja äänioikeutettu kun hänellä on voimassa oleva palvelussuhde työnantajaan, jonka työntekijöille luottamusmiestä valitaan ja jäsen kuuluu sellaiseen yhdistykseen, jonka järjestämisalalle luottamusmiestä valitaan. **Mikäli jäsen ei kuulu järjestämisan yhdistykseen tulee hänelle ilmoittaa mahdollisuudesta liittyä kyseessä olevan alan JHL yhdistykseen. Mahdolliset valintaa koskevat erimielisyydet ratkaisee liiton hallitus.**

Pääsääntöisesti luottamusmies valitaan yhdistyksen syyskokouksessa. Täydennysvaalit voidaan suorittaa myös yhdistyksen jäsenkokouksessa. Tämä edellyttää kuitenkin, että luottamusmies edustaa vain ko. yhdistyksen jäseniä. Valittaessa luottamusmiestä on asiasta aina mainittava kokouksutsussa.

Harkittaessa luottamusmiehen valintatapaa on otettava huomioon luottamusmiehen edustamien jäsenten tosiasiallinen mahdollisuus osallistua luottamusmiehen valintaan. Käytännön esteitä ovat esimerkiksi pitkä välimatka, työaikajärjestelyt tai muut vastaavat seikat. Tällöin yhdistyksen on harkittava luottamusmiesvalinnan järjestämistä työpaikoilla erillisissä vaalitulaisuuksissa, urnavaalina tai posti-/sähköisenä äänestyksenä.

Jos valinta tehdään yhdistyksen/yhdistysten/yhteisjärjestön hallituksen päätöksellä muulla tavalla kuin syyskokouksessa (valinta työpaikalla, erillisissä vaalitulaisuuksissa, postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla), on vaalia varten valittava vaalitoimikunta ja vahvistettava [vaaliohjesääntö](#). Ohjesäännön vahvistaa yhdistyksen/yhdistysten (jos luottamusmies edustaa useamman kuin yhden yhdistyksen jäseniä) tai yhteisjärjestön hallitus. Kohdassa 9. on yleisiä luottamusmiesvaalin järjestämisohteja esimerkiksi vaalitoimikunnasta ja vaalista.

3.3. Syyskokouksessa tapahtuva valinta

Syyskokouksessa tehtävässä valinnassa ja [ehdokasasettelu](#)ssa noudatetaan normaalia kokouskäytäntöä sillä poikkeuksella, että mahdollisessa äänestyksessä (vaalissa) äänioikeutettuja ovat ainoastaan ne jäsenet, joita luottamusmies edustaa.

Luottamusmiesvalinnoista on ilmoitettava kokouksutsussa.

3.4. Työpaikalla pidettävä valintakokous

Työpaikalla pidettävässä valintakokouksessa on kaikille äänioikeutetuille taattava mahdollisuus osallistua vaaliin. Osallistumisen esteeksi saattavat muodostua kokouksen äänioikeutettujen työvuorojärjestelyt, työpisteiden pitkä välimatka tai muut vastaavat tilanteet. Tämä on otettava huomioon valintatavasta päätettäessä.

Mikäli vaali suoritetaan työntäjän tiloissa ja työaikana, on siitä sovittava työntäjän kanssa.

Valintakokouksen kutsuu koolle yhdistys tai yhdistyksen valitsema [vaalitoimikunta](#). Kutsu on julkaistava viimeistään seitsemän vuorokautta ennen kokousta. Kutsu voi olla kirje, kutsu ilmoitustaululla, sähköposti tai muu keino, joka mahdollisimman hyvin tavoittaa ne jäsenet, joita luottamusmies edustaa.

Kokouksesta tehdään pöytäkirja, jonka tarkastavat ja allekirjoittavat kokouksessa valitut pöytäkirjantarkastajat.

3.5. Erillinen vaalitulaisuus (urnavaali)

Erillisellä vaalitulaisuudella tarkoitetaan urnavaalia. Vaihtoehtoa käytetään silloin, kun luottamusmiehen toimialue on hajanainen (esimerkiksi työntäjällä on useampia toimipisteitä kaukana toisistaan) eivätkä kaikki voi käytännössä osallistua työpaikalla tapahtuvaan valintakokoukseen. Äänestysmahdollisuus voi olla useammassa paikassa samaan aikaan, vaaliurna voi kiertyä työpaikoilla ennalta ilmoitetun suunnitelman mukaan tai olla vain yhdessä ennalta ilmoitetussa paikassa.

Luottamusmiesvaalin ajoista ja paikoista on ilmoitettava äänioikeutetuille jäsenille viimeistään seitsemän (7) vuorokautta ennen ensimmäistä vaalipäivää.

Äänestyspaikalla tulee olla nähtävänä ehdokaslista, josta käyvät selville kaikki asetetut luottamusmieheshdokkaat.

3.6. Postivaali

Postivaalia voidaan käyttää silloin, kun luottamusmiehen toimialue on hyvin hajallaan (esimerkiksi työntäjällä on useampia toimipisteitä kaukana toisistaan) eivätkä kaikki voi käytännössä osallistua yhteiseen syys- tai valintakokoukseen tai vaalitulaisuuteen. Postivaali voidaan suorittaa postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Postivaalissa aineisto on lähetettävä kaikille äänioikeutetuille. Äänestysmateriaalia ei saa lähettää muille kuin äänioikeutetuille. Vaalin järjestämisestä ja oikeellisuudesta vastaa vaalitoimikunta.

4. Yhdyshenkilön nimeäminen

Mikäli työpaikalle työntekijöiden toimesta ei saada valittua JHL:n luottamusmiestä, työpaikkaan pitää nimetä yhdyshenkilö. Yhdyshenkilöllä ei ole luottamusmiehen asemaa eikä toimintaoikeuksia, mutta hänelle voidaan toimittaa liitosta samaa informaatiota.

Yhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot ilmoitetaan JHL:n aluetoimistoon.

5. Luottamusmiesvalinta silloin, kun luottamusmies edustaa useamman yhdistyksen jäseniä

Luottamusmiehen valinnassa noudatetaan tämän ohjesäännön menettelytapoja silloin, kun luottamusmiehen toiminta-alue kattaa useamman saman järjestämisalalan yhdistyksen toimialueen.

Yhteisen luottamusmiehen valitsemisesta päätetään sopimuksella, jonka em. yhdistysten hallitukset hyväksyvät. Sopijaosapuolina ovat ne yhdistykset, joissa järjestämiala vastaa luottamusmiehen toimialuetta. Luottamusmiehen valintaan voivat osallistua ne jäsenet, joita valittava luottamusmies edustaa. Pääperiaatteena on, että jäsen on vaalikelpoinen ja äänioikeutettu, kun hänellä on voimassa oleva palvelussuhde työnantajaan, jonka työntekijöille luottamusmiestä valitaan ja jäsen on järjestäytynyt. johonkin em. sopijaosapuolena olevista yhdistyksistä.

Jos luottamusmiehen toimialue kuuluu vain yhden yhdistyksen järjestämialaan, päättää kyseinen yhdistys luottamusmiehen valintatavasta, joista yksi perusmalli on valinta yhdistyksen jäsenkokouksessa. Mikäli luottamusmiehen toimialue kattaa useamman yhdistyksen järjestämialoja, sopivat nämä yhdistykset luottamusmiehen valintatavasta tämän ohjesäännön mukaisesti.

Yhdistyksien välisessä sopimuksessa sovitaan luottamusmiehen toimikaudesta ja -alueesta, valintamenettelystä, vaalitoimikunnasta ja vaaliohjesäännöstä sekä ja valinnan vahvistamistavasta ja ilmoittamisesta työnantajalle ja jäsenille.

Jos luottamusmiehen valintatavasta ei päästä yksimielisyyteen tai luottamusmies edustaa niin monen yhdistyksen jäseniä, ettei yhdistysten keskinäinen sopiminen ole käytännössä mahdollista, vaalitoimikunnan nimeää liiton työvaliokunta. Silloinkin vaaleissa noudatetaan tätä ohjetta.

6. Luottamusmiehen valinta yhteisjärjestössä

Yhteisjärjestön luottamusmiesten tai pääluottamusmiesten vaali tapahtuu työpaikoilla. Vaalikelpoisia ovat ne jäsenet joita valittava luottamusmies edustaa tai vaalikelpoisuus määräytyy alan virka- tai työehtosopimuksen luottamusmiehiä koskevien määräysten mukaisesti.

Yhteisjärjestön syysedustajakokouksessa luottamusmiehiä voidaan valita jäsenyhdistyksen kokouksessa asetetuista ehdokkaista vain edellyttäen, että jäsenyhdistykset, jotka edustavat vähintään puolta yhteisjärjestön piiriin kuuluvista jäsenistä ovat jäsenkokouksissaan niin päättäneet.

7. Vaalin tuloksen vahvistaminen

Vaalitoimikunta toimittaa tuloksen tiedoksi yhdistykselle, ehdokkaille tai suoraan jäsenille, joita luottamusmies edustaa. Yhdistyksen/yhteisjärjestön syyskokous (täydennysvaalissa jäsenkokous) vahvistaa vaalituloksen. [Kokouksessa ilmoitetaan myös äänestykseen osallistuneiden äänimäärät.](#)

8. Yllättävä tilanne tai normaalitilanteesta poikkeava menettely

Mikäli työpaikalle saadaan luottamusmies valittua esimerkiksi aktiivisen järjestämistyön tuloksena, tulee valinta vahvistaa mahdollisimman pian eikä jäädä odottamaan yhdistyksen tai yhteisjärjestön syys- tai jäsenkokousta. Valinnan vahvistaa näissä tapauksissa yhdistyksen tai yhteisjärjestön hallitus tai liiton keskustoimisto.

9. Luottamusmiehen valinnasta ilmoittaminen

Yhdistyksen (tai vaalitoimikunnan) tehtävänä on ilmoittaa valitusta luottamusmiehestä kirjallisesti työnantajalle sekä JHL:n aluetoimistolle. Luottamusmiesilmoitus on tehtävä, vaikka sama luottamusmies jatkaisikin.

10. Yleisiä luottamusmiesvaalin järjestämisohteja

10.1. Järjestämisaika

Yhdistyksen säännöissä (2 §) on määritelty, millä järjestämisaikalla yhdistys toimii. Esimerkiksi

- xxx:n kunnassa tai xxx:n kaupungissa työskentelevät...
- xxx:n kaupungin ja valtion sekä näiden omistamien tai perinteisesti julkisen alan töitä tekevien liikelaitosten ja yhtiöiden tuntipalkkaiset tai perinteisiä tuntipalkkaisia töitä tekevät muut työntekijöinä työskentelevät...
- terveydenhuoltoalalla ja terveydenhuollon tukipalvelualueilla sekä vastaavissa tehtävissä yksityisillä palvelusektoreilla työskentelevät...

9.2. Ehdokasasettelu

Eläkkeellä oleva jäsen ei voi asettaa ehdokasta eikä äänestää luottamusmiesvaalissa.

Valinta kokouksessa

Ehdokkaaksi asettaminen tapahtuu kirjallisella ilmoituksella ennakoon tiettyyn päivämäärään mennessä ja tämä ilmoitetaan kokouskutsussa. Ehdokkaita voidaan asettaa myös valintakokouksessa. Ehdokkaaksi asettaminen vaatii aina ehdokkaan suostumuksen, josta vastaa ehdokkaan asettaja. Ehdokasasetteluun ovat oikeutettuja osallistumaan kaikki äänioikeutetut.

Erillinen vaalitulaisuus (urnavaali) tai postivaali

Ehdokasasetteluun on varattava aikaa vähintään seitsemän (7) päivää. Vaalitoimikunnan on tiedotettava ehdokasasetteluajasta ja vaalin ajankohdasta niin, että tieto tavoittaa mahdollisimman hyvin äänioikeutetut.

Ehdokasasettelu on tehtävä kirjallisesti vaalitoimikunnalle. Ehdokkaan asettaja vastaa siitä, että ehdokkaalta on suostumus tehtävään. Ehdokkaalta on oltava

kirjallinen suostumus, jos hän ei ole valintakokouksessa läsnä ja silloin kun ehdokkaat ilmoitetaan vaalitoimikunnalle.

9.3. Vaalisalaisuuden turvaaminen

Vaalien järjestäjän on huolehdittava siitä, että äänestäjä säilyttää vaalisalaisuuden kaikissa äänestystilanteissa.

9.4. Äänioikeutettujen luettelo

Vaalitoimikunta laatii äänioikeutettujen luettelon hyödyntämällä liiton yhdistykselle toimittamaa jäsenluettelo, työntäjän palkanlaskennasta saatavia tietoja ja yhdistyksen omaa tietoa itsemaksavista jäsenistä tai muuta työpaikkakohtaista jäsenluettelo.

Vaalitoimikunnan on täydennettävä äänioikeutettujen luettelo niiden henkilöiden osalta, joiden äänioikeus voidaan luotettavasti todeta.

Vaalitoimikunta vastaa äänioikeutettujen luettelon oikeellisuudesta.

Äänioikeutettujen luetteloon on tehtävä merkintä äänioikeuttaan käyttäneistä jäsenistä.

9.5. Äänestyslipun hylkäämisperusteita

Äänestyslippu hylätään, jos

- a) siinä on äänestetty liian montaa ehdokasta,
- b) ehdokkaan nimi on merkitty siten, että siitä ei yksiselitteisesti ilmene ketä se tarkoittaa,
- c) siinä on asiaankuulumaton merkintä, joka estää yksiselitteisesti äänestäjän tahdon määrittämisen,
- d) äänestyslippuna on käytetty muuta kuin vaalitoimikunnan lähettämää/antamaa äänestyslippua,
- e) samassa palautuskuoressa on useamman äänestäjän äänikuori ja/tai äänestyslippu (postiäänestys),
- f) se on leimaamaton (urnaäänestys)
- g) siitä ei kiistatta ilmene äänestäjän tahto.

9.6. Vaaliohjesääntö

Vaaliohjesäännössä on määriteltävä seuraavat asiat:

1. vaalikelpoisuus
2. äänioikeus: päätettävä ajankohta, milloin äänioikeutettujen lista otetaan ja mihin mennessä liittyneet ovat äänioikeutettuja
3. ehdokasasettelutapa ja aikataulu
4. vaalitapa ja äänestysajat
5. vaalitoimikunta
6. äänestysluettelo
7. äänestyslipun hylkääminen
8. äänen laskenta ja vaalin tulos
9. vaalin vahvistaminen

9.7. Vaalitoimikunta

Luottamusmiehen valintaa järjestämään yhdistys nimeää 3-5 jäsenen vaalitoimikunnan, joka vastaa työpaikalla tapahtuvan valinnan tai erillisen vaalitulaisuuden järjestämisestä. Vaalitoimikunta voi nimetä vaalin toimittamista varten vaaliavustajia.

Vaalitoimikuntaan on hyvä valita jäseniä soveltuvin osin työntekijän/työpaikan eri toimipisteistä.

Kaikista kokouksista on tehtävä pöytäkirja. Vaalitoimikunnan pöytäkirjan allekirjoittaa vähintään kaksi vaalitoimikunnan jäsentä.

9.8. Vaali ja sen tulos

Valinta kokouksessa

Jos ehdokkaita on useampi kuin yksi, suoritetaan valinta kokouksessa suljettuna lippuäänestyksenä.

Kokouksessa valitut ääntenlaskijat laskevat annetut äänet. Valituksi tulee se, joka on saanut eniten ääniä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan valittava arvalla.

Erillinen vaalitulaisuus (urnavaali)

Jos ehdokkaita on useampi kuin yksi, suoritetaan valinta urnavaalina vaalitoimikunnan vahvistamalla tavalla. Vaalin ajankohta ja äänestystapa on ilmoitettava äänioikeutetuille vähintään seitsemän päivää ennen vaalin alkamista.

Vaalitoimikunta laskee äänet välittömästi vaaliajan päätyttyä. Valituksi tulee se, joka on saanut eniten ääniä. Äänten mennessä tasan, ratkaistaan valittava vaalitoimikunnan kokouksessa arvalla.

Postivaali

Jos ehdokkaita on useampi kuin yksi, suoritetaan valinta postivaalina vaalitoimikunnan vahvistamalla tavalla ja aikataululla.

Vaalitoimikunta laskee äänet välittömästi vaaliajan päätyttyä. Valituksi tulee se, joka on saanut eniten ääniä. Äänten mennessä tasan, ratkaistaan valittava vaalitoimikunnan kokouksessa arvalla.

11. Erimielisyydet

Muutoksenhaku vaalin tulokseen

Mahdollinen valitus vaalin tuloksesta tai muista vaaliin liittyvistä epäkohdista on tehtävä vaalin tuloksen julistamisesta kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa liiton hallitukselle.

